

ДСТУ 2974—95

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**ТЕХНОЛОГІЧНЕ ПІДГОТОВЛЕННЯ
ВИРОБНИЦТВА**

Основні терміни та визначення

Видання офіційне

ДЕРЖСТАНДАРТ УКРАЇНИ
Київ

ДСТУ 2874—95

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО Державним науково-дослідним інститутом «Система» Держстандарту України

2 ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Держстандарту України № 211 від 23 червня 1995 р.

3 ВВЕДЕНО ЗПЕРШЕ

4 РОЗРОБНИКИ: В. В. Чалий (керівник теми), Н. О. Дзюба

ЗМІСТ

	с.
1 Галузь використання	1
2 Нормативні посилання	1
3 Основні положення	1
4 Загальні поняття	2
5 Складові частини технологічного підготовки виробництва	3
6 Машинобудівне виробництво та його характеристики	4
7 Властивості та характеристики предмета праці	10
8 Процеси та операції	11
Абетковий показник українських термінів	13
Абетковий показник німецьких термінів	15
Абетковий показник англійських термінів	15
Абетковий показник французьких термінів	15
Абетковий показник російських термінів	15
Додаток А (довідковий). Додаткові терміни технологічного підготовки виробництва машинобудування та приладобудування	18
Абетковий показник українських термінів, поданих у додатку	24
Абетковий показник російських термінів, поданих у додатку	25

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ТЕХНОЛОГІЧНЕ ПІДГОТОВЛЕННЯ ВИРОБНИЦТВА

Основні терміни та визначення

ТЕХНОЛОГИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА ПРОИЗВОДСТВА

Основные термины и определения

TECHNOLOGICAL PREPARATION OF PRODUCTION

Terms and definition of basic concepts

Чинний від 1996—07—01

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

Цей стандарт установлює терміни та визначення понять технологічного підготовки виробництва виробів машинобудування та приладобудування, які використовуються в науці, техніці та виробництві.

Терміни, встановлені цим стандартом, є обов'язковими для використання в документації та літературі усіх видів, що входять до сфери робіт з стандартизації та які використовують результати цих робіт.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті наведено посилання на такі стандарти:

ДСТУ 2960—94 Організація промислового виробництва. Основні поняття. Терміни та визначення

ДСТУ 2391—94 Система технологічної документації. Терміни та визначення

3 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Для кожного поняття встановлено один стандартизований термін.

Узята в круглі дужки частина терміна може бути вилучена в разі використання його в документації з стандартизації.

Подані визначення можна, за потреби, змінювати, вводячи до них похідні ознаки, розкриваючи значення використовуваних термінів, зазначаючи об'єкти, що входять до обсягу визначуваного поняття. Зміни не можуть порушувати обсягу й змісту понять, визначених у стандарті.

У стандарті, як довідкові, подано німецькі (de), англійські (en), французькі (fr) і російські (ru) відповідники стандартизованих термінів, узяті з від-

повідних міжнародних та державних стандартів, а також визначення російською мовою.

У стандарті наведено абетковий покажчик термінів українською мовою та абетков: показчики іношомовних відповідників стандартизованих термінів.

Стандартизовані терміни набрано напівгрубим шрифтом, їхні короткі форми — світлим шрифтом.

У додатку А наведено терміни та визначення понять технологічного підготовлення і виробництва виробів машинобудування та приладобудування.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ

4.1 технологічне підготовлення виробництва; ТПВ

Сукупність заходів, яка охоплює проектування технологічних процесів виробництва, вибір та розміщення устаткування, визначення технічного оснащення, розроблення методів технічного контролю, нормування матеріально-технічних витрат і забезпечує випуск продукції потрібного рівня якості за встановлених термінів та обсягів випуску (ДСТУ 2960)

ru технологическая подготовка производства

Совокупность мероприятий, обеспечивающих технологическую готовность производства

4.2 технологічна готовність (виробництва)

Наявність на підприємстві повних комплектів конструкторської та технологічної документації та засобів технологічного оснащення, потрібних для здійснення заданого обсягу випуску продукції з установленими техніко-економічними показниками

ru технологическая готовность производства

Наличие на предприятии полных комплектов конструкторской и технологической документации и средств технологического оснащения, необходимых для осуществления заданного объема выпуска продукции с установленными технико-экономическими показателями

4.3 система технологічного підготовлення виробництва; СТПВ

Система організації та керування технологічним підготовленням виробництва, регламентована державними стандартами

ru система технологической подготовки производства

Система организации и управления технологической подготовкой производства, регламентированная государственными стандартами

- 4.4 галузева система технологічного підготовки виробництва; ГСТПВ**
Система організації та керування технологічним підготовленням виробництва, встановлена галузевими стандартами, розробленими у відповідності з державними стандартами СТПВ
- 4.5 система технологічного підготовки виробництва підприємства**
Система організації та керування технологічним підготовленням виробництва, встановлена нормативно-технічною документацією підприємства відповідно до державних та галузевих стандартів СТПВ
- ли** отраслевая система технологической подготовки производства
Система организации и управления технологической подготовкой, установленная отраслевыми стандартами, разрабатываемая в соответствии с государственными стандартами ЕСТПВ
- ли** система технологической подготовки производства предприятия
Система организации и управления технологической подготовкой производства, установленная нормативно-технической документацией предприятия в соответствии с государственными стандартами ЕСТП и отраслевыми стандартами

5 СКЛАДОВІ ЧАСТИНИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДГОТОВЛЕННЯ ВИРОБНИЦТВА

- 5.1 функція технологічного підготовки виробництва; функція ТПВ**
Комплекс завдань, які стосуються технологічного підготовки виробництва, об'єднаних спільною метою їх вирішення
- ли** функция технологической подготовки производства
Комплекс задач по технологической подготовке производства, объединенных общей целью их решения
- 5.2 завдання технологічного підготовки виробництва; завдання ТПВ**
Закінчена частина робіт у складі певної функції технологічного підготовки виробництва
- ли** задача технологической подготовки производства
Завершенная часть работ в составе определенной функции технологической подготовки производства
- 5.3 організація технологічного підготовки виробництва; організація ТПВ**
Формування структури технологічного підготовки виробництва та підготовки інформаційного, математичного та технічного забезпечення, необхідного для ви-
- ли** организация технологической подготовки производства
Формирование структуры технологической подготовки производства и подготовка информационного, математического и технического обеспечения, необходимого для вы-

печення, потрібного для виконання функцій технологічного підготовки виробництва

5.4 керування технологічним підготовленням виробництва; керування ТПВ

Сукупність дій, спрямованих на забезпечення функціонування технологічного підготовлення виробництва

5.5 термін технологічного підготовлення виробництва; термін СПВ
Період часу від початку до закінчення технологічного підготовлення виробництва виробу

полнения функций технологической подготовки производства

ru управление технологической подготовкой производства
Совокупность действий по обеспечению функционирования технологической подготовки производства

ru срок технологической подготовки производства
Интервал времени от начала до окончания технологической подготовки производства изделия

6 МАШИНОБУДІВНЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ

6.1 машинобудівне виробництво
Виробництво з переважним застосуванням методів технології машинобудування в процесі виготовлення виробів

ru машиностроительное производство
Производство с преимущественным применением методов технологии машиностроения при выпуске изделий

6.2 виробнича структура
Сукупність виробничих підрозділів підприємства із зазначенням їхнього складу, співвідношення та зв'язків між ними (ДСТУ 2960)

ru производственная структура
Состав цехов и служб предприятия с указанием связей между ними

6.3 виробнича дільниця
Структурний підрозділ підприємства чи цеху, що об'єднує групу робочих місць, організованих за предметним, технологічним або предметно-технологічним принципом спеціалізації (ДСТУ 2960)

ru производственный участок
Группа рабочих мест, организованных по принципам: предметному, технологическому или предметно-технологическому

6.4 цех
Організаційно та (чи) технологічно відокремлений структурний підрозділ, що прямо чи побічно бере участь у переробленні предмета

ru цех
Организационно и (или) технологическое обособленное структурное подразделение, прямо или косвенно участвующее в переработке пред-

преці на готову продукцію та складається із сукупності виробничих дільниць (ДСТУ 2960)

6.5 робоче місце (працівника)

Елементарна одиниця виробничої структури, що має частину простору виробничого підрозділу, яка потрібна для здійснення трудової операції та оснащена матеріально-технічними засобами, використовуваними у процесі праці
Примітка. Робоче місце може бути просте, комплексне, спеціалізоване, універсальне, стаціонарне, пересуване, одноагрегатне, багатагрегатне, автоматизоване (ДСТУ 2960)

6.6 коефіцієнт закріплення операцій

Відношення числа всіх різних технологічних операцій, які виконано чи належить виконати протягом місяця, до числа робочих місць

6.7 коефіцієнт використання матеріалу

Показник, що характеризує ступінь корисної витрати матеріалу для виготовлення виробу

6.8 тип виробництва

Класифікаційна категорія виробництва, що вирізняється за ознаками широти номенклатури, регулярності, стабільності та обсягу випуску продукції (ДСТУ 2960)

6.9 вид виробництва

Класифікаційна категорія виробництва, що вирізняється за ознакою застосовуваного методу виготовлення продукції (ДСТУ 2960)

мета труда в готовую продукцию и состоящее из совокупности производственных участков

ru рабочее место работника
Элементарная единица структуры предприятия, где размещены исполнители работы, обслуживаемое технологическое оборудование, часть конвейера, на ограниченное время оснастка и предметы труда
Примечание. Определение рабочего места приведено применительно к машиностроительному производству

ru коэффициент закрепления операций
Отношение числа всех различных технологических операций, выполненных или подлежащих выполнению в течение месяца, к числу рабочих мест

ru коэффициент использования материала
Отношение номинального значения массы материала в изделии к соответствующей норме расхода материала определенной марки и сортамента

ru тип производства
Классификационная категория производства, выделяемая по признакам широты номенклатуры, регулярности, стабильности и объема выпуска продукции

ru вид производства
Классификационная категория производства, выделяемая по признаку применяемого метода изготовления изделия

6.10 одиничне виробництво

Тип виробництва, що характеризується невеликим обсягом випуску однакової продукції, повторне виготовлення якої, як правило, не передбачається (ДСТУ 2960)

ru единичное производство

Тип производства, характеризуемый малым объемом выпуска одинаковой продукции, повторное изготовление которой, как правило, не предусматривается

6.11 серійне виробництво

Тип виробництва, що характеризується одночасним виготовленням на підприємстві обмеженої номенклатури однорідної продукції, випуск якої періодично повторюється протягом тривалого періоду (ДСТУ 2960)

ru серийное производство

Тип производства, который характеризуется одновременным изготовлением на предприятии ограниченной номенклатуры однородной продукции, выпуск которой повторяется в течение длительного периода

6.12 масове виробництво

Тип виробництва, що характеризується випуском продукції постійної номенклатури у великих кількостях протягом тривалого періоду (ДСТУ 2960)

ru массовое производство

Производство, характеризуемое большим объемом выпуска изделий, непрерывно изготавливаемых или ремонтируемых продолжительное время, в течение которого на большинстве рабочих мест выполняется одна рабочая операция

6.13 основне виробництво

Частина виробничої діяльності підприємства, яка полягає у безпосередньому перетворенні предмета праці на готову продукцію та проводиться у певних структурних підрозділах (ДСТУ 2960)

ru основное производство

Производство товарной продукции

6.14 допоміжне виробництво

Частина виробничої діяльності підприємства, яка полягає в обслуговуванні основного виробництва, забезпеченні безперебійного виготовлення й випуску продукції та проводиться у певних структурних підрозділах (ДСТУ 2960)

ru вспомогательное производство

Производство средств, необходимых для обеспечения функционирования основного производства

6.15 інструментальне виробництво

Виробництво технологічного оснащення

ru инструментальное производство

Производство технологической оснастки

Примітка. Інструментальне виробництво — один з видів допоміжного виробництва

6.16 дослідне виробництво

Виробництво зразків, партій чи серій виробів для проведення дослідних робіт чи розроблення конструкторської та технологічної документації для усталеного виробництва

ru опытное производство
Производство образцов, партий или серий изделий для проведения исследовательских работ или разработки конструкторской и технологической документации для установившегося производства

6.17 усталене виробництво

Вироблення заданого обсягу продукції у певний термін за остаточно відпрацьованою конструкторською та технологічною документацією (ДСТУ 2960)

ru установившееся производство
Производство изделий по окончательно обработанной конструкторской и технологической документации

6.18 групове виробництво

Виробництво, що характеризується сумісним виготовленням чи ремонтом груп виробів з різними конструктивними, але спільними технологічними ознаками

ru групповое производство
Производство, характеризующееся совместным изготовлением или ремонтом групп изделий с разными конструктивными, но общими технологическими признаками

6.19 потокове виробництво

Виробництво, що характеризується розміщенням засобів технологічного спорядження послідовно до виконання операцій технологічного процесу та визначеним періодом випуску виробів

ru поточное производство
Производство, характеризующееся расположением средств технологического оснащения в последовательности выполнения операций технологического процесса и определенным интервалом выпуска изделий

6.20 обсяг випуску продукції

Кількість продукції певного класифікаційного виду, виготовленої підприємством за відповідний період у вартісному чи натуральному виразі (ДСТУ 2960)

ru объем выпуска продукции
Количество изделий определенных наименований, типоразмеров и исполнений, изготавливаемых или ремонтируемых предприятием или его подразделением в течение планируемого периода времени

6.21 програма випуску продукції
Установлений для даного виробництва перелік виробів, які виго-

ru программа выпуска продукции
Установленный для данного предприятия перечень изготавливаемых

товляються чи ремонтуються, із зазначенням терміну та обсягу випуску кожної назви

6 22 виробнича партія

Предмети праці однієї назви й типорозміру, які обробляються протягом певного часу за одного і того ж підготовчо-завершального часу на операцію

6 23 виробничий цикл

Інтервал часу, протягом якого предмет праці проходить усі стадії виробничого процесу від початкової операції до завершальної на даному підприємстві або у його підрозділі (ДСТУ 2960)

6 24 виробнича потужність

Розрахунковий максимально можливий річний обсяг випуску підприємством, окремими його підрозділами, за найповнішого використання виробничих і трудових ресурсів, продукції у вигляді, придатному для зіставлення (ДСТУ 2960)

6 25 такт (випуску)

Інтервал часу, протягом якого періодично випускають вироби чи заготовки певного найменування, типорозміру та виконання (ДСТУ 2391)

6 26 ритм (випуску)

Кількість виробів чи заготовок певних найменувань, типорозмірів та виконань, які випускають за одиницю часу (ДСТУ 2391)

или ремонтируемых изделий с указанием объема выпуска по каждому наименованию на планируемый период времени

ru производственная партия

Предметы труда одного наименования и типоразмера, запускаемые в обработку в течение определенного интервала времени, при одном и том же подготовительно-заключительном времени на операцию

ru производственный цикл

Интервал времени от начала до окончания производственного процесса изготовления или ремонта изделия

ru производственная мощность

Расчетный максимально возможный годовой объем выпуска предприятием, отдельными его подразделениями, при наиболее полном использовании производственных и трудовых ресурсов, продукции в виде, пригодном к сопоставлению

de Taktzeit

en production time

fr tempe de production

ru такт выпуска

Интервал времени, через который периодически производится выпуск изделий или заготовок определенных наименований, типоразмера и исполнения

de Arbeitstakt

en production rate

fr cadence de production

ru ритм выпуска

Количество изделий или заготовок

6.27 засоби (технологічного) спорядження

Сукупність знарядь виробництва, необхідних для виконання технологічного процесу (ДСТУ 2391)

de technologische Ausrüstung
 ru средства технологического оснащения
 Совокупность орудий производства, необходимых для осуществления технологического процесса

6.28 (технологічне) устаткування

Засоби (технологічного) спорядження, в яких для виконання певної частини технологічного процесу розміщують матеріали або заготовки, засоби дії на них, а також технологічне оснащення (ДСТУ 2391)

Примітка. Прикладами технологічного устаткування є ливарні машини, преси, верстати, печі, гальванічні ванни, випробувальні стенди тощо (ДСТУ 2391)

de Fertigungsmaschinen
 en manufacturing equipment
 fr équipement de fabrication
 ru технологическое оборудование
 Средства технологического оснащения, в которых для выполнения определенной части технологического процесса размещаются материалы или заготовки, средства воздействия на них, а также технологическая оснастка

Примечание. Примерами технологического оборудования являются литейные машины, прессы, станки, печи, гальванические ванны, испытательные стенды и т. д.

6.29 (технологічне) оснащення

Засоби технологічного спорядження, які доповнюють технологічне устаткування під час виконання певної частини технологічного процесу

Примітка. Прикладами технологічного оснащення є різальний, контрольний-вимірювальний інструмент, штампи, пристрій, прес-форми, ливарні форми тощо (ДСТУ 2391)

de Ausrüstung
 en tooling
 fr outillage
 ru технологическая оснастка
 Средства технологического оснащения, дополняющие технологическое оборудование для выполнения определенной части технологического процесса

Примечание. Примерами технологической оснастки являются режущий инструмент, штампы, приспособления, калибры, пресс-формы, модели, литейные формы и т. д.

7 ВЛАСТИВОСТІ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРЕДМЕТІВ ПРАЦІ

7.1 предмет праці

Природна речовина або продукт попередніх стадій виробництва, які за допомогою праці перетворюються на продукцію (ДСТУ 2960)

Примітка. Предмети праці бувають двох видів: матеріали, що їх безпосередньо добувають у природі (вугілля, руда); і матеріали, які зазнали попередньої обробки (сировина)

ru предмет труда

Вещество природы или продукт предшествующих стадий производства, превращаемые посредством труда в продукцию

Примечание. Предметы труда бывают двух видов: материалы, которые непосредственно добываются в природе (уголь, руда), и материалы, прошедшие предварительную обработку (сырье)

7.2 виріб

Одиниця промислової продукції, кількість якої обчислюють в штуках (екземплярах)

Примітка. До виробів дозволяється відносити завершені та незавершені предмети виробництва, в тому числі заготовки (ДСТУ 2391)

en item

fr individu, article

ru изделие

Единица промышленной продукции, количество которой может исчисляться в штуках (экземплярах)

Примечание. К изделиям допускается относить завершенные и незавершенные предметы производства, в т. ч. заготовки

7.3 серія виробу

Усі вироби, виготовлені за конструкторською та технологічною документацією без зміни її позначення

ru серия изделия

Все изделия, изготовленные по конструкторской и технологической документации без изменения ее обозначения

7.4 конструктивне наступництво (виробу)

Сукупність властивостей виробу, які характеризуються повторюваністю в ньому складових частин, що стосуються виробу даної класифікаційної групи, застосовуваності таких складових частин, що забезпечують його нове функціональне призначення

ru конструктивная преемственность изделия

Совокупность свойств изделия, характеризующихся единством повторяемости в нем составных частей, относящихся к изделиям данной классификационной группы, и применимости новых составных частей, обусловленной его функциональным назначением

7.5 технологічне наступництво (виробу)

Сукупність властивостей виробу, що дозволяють застосування та повторення технологічних методів ви-

ru технологическая преемственность изделия

Совокупность свойств изделия, характеризующих единство применимости и повторяемости технологи-

готовлення складових частин та їхніх конструктивних елементів, властивих виробам даної класифікаційної групи

ческих методов выполнения составных частей и их конструктивных элементов, относящихся к изделиям данной классификационной группы

8 ПРОЦЕСИ ТА ОПЕРАЦІЇ

8.1 виробничий процес

Систематичне та цілеспрямоване змінювання в часі та просторі кількісних та якісних характеристик засобів виробництва і робочої сили для отримання готової продукції з вихідної сировини згідно із заданою програмою

Примітка 1. За відношенням до випуску готової продукції та технологічним значенням виробничі процеси поділяються на основні, допоміжні, підсобні та побічні.

Примітка 2. За характером проходження в часі виробничі процеси поділяються на циклічні і нециклічні.

Примітка 3. За характером руху предмета праці часі процеси поділяються на безперервні, напівбезперервні, дискретні

Примітка 4. За ступенем можливості безпосереднього спостереження за ходом виробничих процесів вони поділяються на закриті, відкриті та напівзакриті (ДСТУ 2960)

8.2 (технологічний) процес

Частина виробничого процесу, яка складається з дій, спрямованих на зміну та (чи) визначення стану предмета праці

Примітка. До предметів праці належать заготовки та вироби (ДСТУ 2391)

ги производственный процесс
Систематическое и целенаправленное изменение во времени и пространстве количественных и качественных характеристик средств производства и рабочей силы для получения из исходного сырья готовой продукции в соответствии с заданной программой

Примечание 1. По отношению к выпуску готовой продукции и технологической значимости производственные процессы подразделяются на основные, вспомогательные, подсобные и побочные

Примечание 2. По характеру протекания во времени производственные процессы подразделяются на циклические и нециклические

Примечание 3. По характеру движения предмета труда во времени процессы делятся на непрерывные, полунепрерывные, дискретные

Примечание 4. По степени возможности непосредственного наблюдения за ходом производственных процессов они делятся на закрытые, открытые и полужакрытые

de technologischer Prozeß, Fertigungsablauf

en manufacturing process

fr procédé de fabrication

ru технологический процесс

...сть производственного процесса, содержащая целенаправленные действия по изменению и (или) определению состояния предмета труда

8 3 базовий технологічний процес

Технологічний процес вищої категорії, який береться як основа в розробленні конкретного технологічного процесу

Примітка. До вищої категорії належать технологічні процеси, які за своїми показниками відповідають кращим світовим та вітчизняним досягненням чи переважуватимуть їх

8 4 (технологічна) операція
Закінчена частина технологічного процесу яку виконують на одному робочому місці (ДСТУ 2391)

8 5 технологічний маршрут
Послідовність проходження предметом праці виробничих підрозділів підприємства під час здійснення певного виробничого процесу
Примітка. Розрізняють міжцеховий та цеховий технологічні маршрути (ДСТУ 2960)

8 6 розцехування
Розроблення міжцехових технологічних маршрутів для всіх складових частин виробу

8 7 технологічна дисципліна
Дотримання точної відповідності між технологічним процесом виготовлення продукції і вимогами конструкторської та технологічної документації (ДСТУ 2960)

Примечание. К предметам труда относятся заготовки и изделия

ru технологический процесс базовый
Технологический процесс высшей категории, принимаемый за исходный при разработке конкретного технологического процесса

Примечание. К высшей категории относятся технологические процессы, которые по своим показателям соответствуют лучшим мировым и отечественным достижениям или превосходят их

de Operation, Arbeitsgang
en operation
fr operation
ru технологическая операция
Законченная часть технологического процесса, выполняемая на одном рабочем месте

ru технологический маршрут
Последовательность прохождения заготовки детали или сборочной единицы по цехам и производственным участкам предприятия при выполнении технологического процесса изготовления или ремонта
Примечание. Различают межцеховой и внутрицеховой маршруты

ru расцеховка
Разработка межцеховых технологических маршрутов для всех составных частей изделия

ru технологическая дисциплина
Соблюдение точного соответствия технологического процесса изготовления или ремонта изделия требованиям технологической и конструкторской документации

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

вид виробництва	6.9
виріб	7.2
виробництво групове	6.18
виробництво допоміжне	6.14
виробництво дослідне	6.16
виробництво інструментальне	6.15
виробництво масове	6.12
виробництво машинобудівне	6.1
виробництво одиничне	6.10
виробництво основне	6.13
виробництво потокове	6.19
виробництво серійне	6.11
виробництво усталене	6.17
готовність виробництва технологічна	4.2
готовність технологічна	4.2
ГСТПВ	4.4
дисципліна технологічна	8.7
дільниця виробнича	6.3
завдання технологічного підготовки виробництва	5.2
задання ТПВ	6.2
засоби спорядження	6.27
засоби технологічного спорядження	6.27
керування технологічним підготовки виробництва	5.4
керування ТПВ	5.4
коефіцієнт використання матеріалу	6.7
коефіцієнт закріплення операцій	6.6
маршрут технологічний	8.5
місце працівника робоче	6.5
місце робоче	6.5
наступництво виробу конструктивне	7.4
наступництво виробу технологічне	7.5
наступництво конструктивне	7.4
наступництво технологічне	7.5

ДСТУ 2974—95

обсяг випуску продукції	6.20
операція	8.4
операція технологічна	8.4
організація технологічного підготовки виробництва	5.3
організація ТПВ	5.3
оснащення	6.29
оснащення (технологічне)	6.29
партия виробнича	6.22
підготовки виробництва технологічне	4.1
потужність виробнича	6.24
предмет праці	7.1
програма випуску	6.21
програма випуску продукції	6.21
процес	8.2
процес виробничий	8.1
процес (технологічний)	8.2
процес технологічний базовий	8.3
ритм	6.26
ритм випуску	6.26
розціхування	8.6
серія виробу	7.3
система технологічного підготовки виробництва	4.3
система технологічного підготовки виробництва галузева	4.4
система технологічного підготовки виробництва підприємства	4.5
СТПВ	4.3
структура виробнича	6.2
такт	6.25
такт випуску	6.25
термін технологічного підготовки виробництва	5.5
термін ТПВ	5.5
тип виробництва	6.8
ТПВ	4.1
устаткування	6.28
устаткування технологічне	6.28

функція технологічного підготовки виробництва	5.1
функція ТПВ	5.1
цех	6.4
цикл виробничий	6.23

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНІВ

Arbeitstakt	6.26
Ausrüstung	6.29
Fertigungsmaschinen	6.28
Operation; Arbeitsgang	8.4
Taktzeit	6.25
technologische Ausrüstung	6.27
technologischer Prozeß, Fertigungsablauf	8.2

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

item	7.2
manufacturing equipment	6.28
manufacturing process	8.2
operation	8.4
production rate	6.26
production time	6.25
tooling	6.29

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК ФРАНЦУЗЬКИХ ТЕРМІНІВ

cadence de production	6.26
equipment de fabrication	6.28
individu, article	7.2
operation	8.4
outillage	6.29
procede de fabrication	8.2
tempe de production	6.25

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК РОСІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ

вид производства	6.9
готовность производства технологическая	4.2

ДСТУ 2974—95

дисциплина технологическая	8.7
задача технологической подготовки производства	5.2
изделие	7.2
коэффициент закрепления операций	6.6
коэффициент использования материала	6.7
маршрут технологический	8.5
место работника рабочее	6.5
мощность производственная	6.24
оборудование технологическое	6.28
объем выпуска продукции	6.20
операция технологическая	8.4
организация технологической подготовки производства	5.3
оснастка технологическая	6.29
партия производственная	6.22
подготовка производства технологическая	4.1
предмет труда	7.1
преимственность изделия конструктивная	7.4
преимственность изделия технологическая	7.5
программа выпуска продукции	6.21
производство вспомогательное	6.14
производство групповое	6.18
производство единичное	6.10
производство инструментальное	6.15
производство массовое	6.12
производство машиностроительное	6.1
производство опытное	6.16
производство основное	6.13
производство поточное	6.19
производство серийное	6.11
производство установившееся	6.17
процесс производственный	8.1
процесс технологический	8.2
процесс технологический базовый	8.3
расцеховка	8.6

ритм выпуска	6.26
серия изделия	7.3
система технологической подготовки производства	4.3
система технологической подготовки производства отраслевая	4.4
система технологической подготовки производства предприятия	4.5
средства технологического оснащения	6.27
срок технологической подготовки производства	5.5
структура производственная	6.2
такт выпуска	6.25
тип производства	6.8
управление технологической подготовкой производства	5.4
участок производственный	6.3
функция технологической подготовки производства	5.1
цех	6.4
цикл производственный	6.23

ДОДАТОК А
(довідковий)

ДОДАТКОВІ ТЕРМІНИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДГОТОВЛЕННЯ
ВИРОБНИЦТВА МАШИНОБУДУВАННЯ ТА ПРИПАДОБУДУВАННЯ

А.1 АВТОМАТИЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

<p>А.1.1 стан автоматизації (технологічного) процесу
Якість автоматизації технологічного процесу, визначувана в будь-який момент часу сукупністю значень характеристик, які встановлені в нормативній чи технічній документації</p>	<p>ги состояние автоматизации технологического процесса
Качество автоматизации технологического процесса, определяемое в некоторый момент времени совокупностью значений характеристик, установленных в нормативной или технической документации</p>
<p>А.1.2 автоматизовано-ручний метод (виконання технологічного процесу)
Метод виконання технологічного процесу, за якого одночасно використовується енергія людей або неживої природи, а керування виконується людьми (частково без участі людей)</p>	<p>ги автоматизированно-ручной метод выполнения технологического процесса
Метод выполнения технологического процесса, при котором одновременно применяется энергия людей или неживой природы, а управление выполняется людьми (частично без участия людей)</p>
<p>А.1.3 автоматизований метод (виконання технологічного процесу)
Метод виконання технологічного процесу, в якому використовується енергія неживої природи, а керування виконується людьми (частково без участі людей)</p>	<p>ги автоматизированный метод выполнения технологического процесса
Метод выполнения технологического процесса, при котором применяется энергия неживой природы, а управление выполняется людьми (частично без участия людей)</p>
<p>А.1.4 часткова автоматизація (технологічних процесів)
Автоматизація технологічних процесів чи їхніх систем, в якій частина витрат енергії людей замінена витратами енергії неживої природи, за винятком (чи без) керування</p>	<p>ги частичная автоматизация технологических процессов
Автоматизация технологических процессов или их систем, при которой часть затрат энергии людей заменена затратами энергии неживой природы, исключая (включая) управление</p>

А.1.5 повна автоматизація (технологічних процесів)

Автоматизація технологічних процесів чи їхніх систем, в якій всі витрати енергії людей замінені витратами енергії неживої природи, за винятком (чи без) керування

ru полная автоматизация технологических процессов

Автоматизация технологических процессов или их систем, при которой все затраты энергии людей заменены затратами энергии неживой природы, исключая (включая) управление

А.1.6 одиначна автоматизація (технологічних процесів)

Часткова або повна автоматизація однієї первинної складової частини технологічного процесу чи системи технологічних процесів, за винятком (чи без) керування

ru единичная автоматизация технологических процессов

Частичная или полная автоматизация одной первичной составной части технологического процесса или системы технологических процессов, исключая (включая) управление

Примітка. Зміст первинної частини визначається першим поділом об'єкта автоматизації на складові частини. Наприклад, для системи технологічних процесів первинними складовими частинами є окремі технологічні процеси, для технологічних процесів — технологічні операції, для технологічних операцій — технологічні та допоміжні переходи тощо

Примечание. Содержание первичной части определяется первым делением объекта автоматизации на составные части. Например, для системы технологических процессов первичными составными частями являются отдельные технологические процессы, для технологических процессов — технологические операции, для технологических операций — технологические и вспомогательные переходы и т. д.

А.1.7 комплексна автоматизація (технологічних процесів)

Часткова або повна автоматизація двох чи більше первинних складових частин технологічного процесу чи системи технологічних процесів, за винятком (чи без) керування

ru комплексная автоматизация технологических процессов

Частичная или полная автоматизация двух или более первичных составных частей технологического процесса или системы технологических процессов, исключая (включая) управление

А.1.8 первинна автоматизація (технологічних процесів)

Автоматизація технологічних процесів чи їхніх систем, в яких до її проведення використовувалась тільки енергія людей

ru первичная автоматизация технологических процессов

Автоматизация технологических процессов или их систем, в которых до ее проведения использовалась только энергия людей

А.1.9 вторинна автоматизація (технологічних процесів)

Автоматизація технологічних процесів чи їхніх систем, в яких до її проведення використовувалась енергія людей та неживої природи (тільки неживої природи)

гп вторичная автоматизация технологических процессов

Автоматизация технологических процессов или их систем, в которых до ее проведения использовалась энергия людей и неживой природы (только неживой природы)

А.1.10 характеристика автоматизації (технологічних процесів)

Опис якісної або кількісної ознаки автоматизації технологічних процесів, що використовується під час її оцінювання

гп характеристика автоматизации технологических процессов

Описание количественного или качественного признака автоматизации технологических процессов, используемое при ее оценке

А.1.11 система характеристик автоматизації (технологічних процесів)

Сукупність якісних та кількісних характеристик автоматизації технологічних процесів, необхідна та достатня для оцінки та аналізу її стану відповідно до вимог нормативної документації

гп система характеристик автоматизации технологических процессов

Совокупность качественных и количественных характеристик автоматизации технологических процессов, необходимая и достаточная для оценки и анализа ее состояния в соответствии с требованиями нормативно-технической или технической документации

А.1.12 підсистема якісних характеристик автоматизації (технологічних процесів)

Сукупність якісних характеристик автоматизації технологічних процесів, що використовується в системі характеристик автоматизації

гп підсистема качественных характеристик автоматизации технологических процессов

Совокупность качественных характеристик автоматизации технологических процессов, которая используется в системе характеристик автоматизации

А.1.13 підсистема кількісних характеристик автоматизації (технологічних процесів)

Сукупність кількісних характеристик автоматизації технологічних процесів, що використовується в системі характеристик автоматизації

гп підсистема количественных характеристик автоматизации технологических процессов

Совокупность количественных характеристик автоматизации технологических процессов, используемая в системе характеристик автоматизации

A.1.14 показник автоматизації (технологічних процесів)

Кількісна характеристика автоматизації технологічних процесів, встановлювана відповідно до умов її застосування

A.1.15 основний показник автоматизації (технологічних процесів)

Показник автоматизації технологічних процесів для узагальненої оцінки якості автоматизації на певному етапі її проведення, встановлений у нормативній документації

A.1.16 додатковий показник автоматизації (технологічних процесів)

Показник автоматизації технологічних процесів для аналізу якості автоматизації на певному етапі її проведення, встановлений у технічній документації

A.1.17 ступінь автоматизації (технологічних процесів)

Якісна характеристика стану автоматизації технологічних процесів чи їхніх систем, визначається сферою застосування та яка може змінюватися від технологічної операції до системи технологічних процесів усіх галузей машинобудування та приладобудування

ru показатель автоматизации технологических процессов

Количественная характеристика автоматизации технологических процессов, устанавливаемая в соответствии с условиями ее применения

ru основной показатель автоматизации технологических процессов

Показатель автоматизации технологических процессов для обобщенной оценки качества автоматизации на определенном этапе ее проведения, установленный в нормативно-технической документации

ru дополнительный показатель автоматизации технологических процессов

Показатель автоматизации технологических процессов для анализа качества автоматизации на определенном этапе ее проведения, установленный в технической документации

ru степень автоматизации технологических процессов

Качественная характеристика состояния автоматизации технологических процессов или их систем, определяемая областью применения, которая может изменяться от технологической операции до системы технологических процессов всех отраслей машиностроения и приборостроения

A.1.18 визначник комплексності автоматизації (технологічних процесів)

Якісна характеристика стану автоматизації технологічних процесів чи їхніх систем, що визначає наявність однієї чи більше автоматизованих первинних складових частин

ru определитель комплексности автоматизации технологических процессов

Качественная характеристика состояния автоматизации технологических процессов или их систем, определяющая наличие одной или более автоматизированных первичных составных частей

A.1.19 категорія автоматизації (технологічних процесів)

Якісна характеристика стану автоматизації технологічних процесів чи їхніх систем, визначувана інтервалом значень основного показника автоматизації, який установлено нормативною документацією

ru категория автоматизации технологических процессов

Качественная характеристика автоматизации технологических процессов или их систем, определяемая интервалом значений основного показателя автоматизации, установленным в нормативной документации

A.1.20 узагальнена характеристика стану автоматизації (технологічних процесів)

Характеристика стану автоматизації технологічних процесів чи їхніх систем, визначувана ступенем, комплектністю та категорією автоматизації

ru обобщенная характеристика состояния автоматизации технологических процессов

Характеристика состояния автоматизации технологических процессов или их систем, определяемая степенью, комплектностью и категорией автоматизации

A.2 ЗАСОБИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПОРЯДЖЕННЯ В АВТОМАТИЗАЦІЇ

A.2.1 автоматизовано-ручний (технічний) пристрій

Технічний пристрій, що функціонує за умови одночасного використання енергії людей та неживої природи, керований людьми без використання (з частковим використанням) енергії неживої природи

ru автоматизированно-ручное техническое устройство

Техническое устройство, функционирующее при одновременном применении энергии людей и неживой природы, которое управляется людьми без использования (с частичным использованием) энергии неживой природы

A.2.2 автоматизований (технічний) пристрій

Технічний пристрій, що функціонує за умови послідовного використання енергії людей та неживої природи, керований людьми без використання (з частковим використанням) енергії неживої природи

ru автоматизированное техническое устройство

Техническое устройство, функционирующее при последовательном применении энергии людей и неживой природы, которое управляется людьми без использования (с частичным использованием) энергии неживой природы

A.2.3 автоматичний (технічний) пристрій

Технічний пристрій, що функціонує та керований за заданим алгоритмом з використанням енергії неживої природи, без прямої участі людей

ru автоматическое техническое устройство

Техническое устройство, функционирующее и управляемое по заданному алгоритму с использованием энергии неживой природы, без непосредственного участия людей

A.2.4 автоматизовано-ручна машина

Машина, в якій рух інструменту здійснюється за допомогою енергії неживої природи, переміщення об'єкта оброблення відносно інструменту виконується людьми, які повністю (частково) здійснюють керування

ru автоматизированно-ручная машина

Машина, в которой движение инструментов происходит при помощи энергии неживой природы, перемещение объекта обработки относительно инструмента выполняется людьми, которые полностью (частично) осуществляют управление

A.2.5 машина-автомат

Машина, що є автоматичним технічним пристроєм

ru машина-автомат

Машина, являющаяся автоматическим техническим устройством

A.2.6 напівавтоматичний прилад

Прилад, що є автоматизованим технічним пристроєм, який виконує заданий алгоритм функціонування частково з участю людей

ru полуавтоматическое приспособление

Приспособление, являющееся автоматизированным техническим устройством, которое выполняет заданный алгоритм функционирования частично с участием людей

**АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ,
ПОДАНИХ У ДОДАТКУ**

автоматизація (технологічних процесів) вторинна	A.1.9
автоматизація (технологічних процесів) комплексна	A.1.7
автоматизація (технологічних процесів) одинична	A.1.6
автоматизація (технологічних процесів) первинна	A.1.8
автоматизація (технологічних процесів) повна	A.1.5
автоматизація (технологічних процесів) часткова	A.1.4
визначник комплексності автоматизації (технологічних процесів)	A.1.18
категорія автоматизації (технологічних процесів)	A.1.19
машина-автомат	A.2.5
машина автоматизовано-ручна	A.2.4
метод (виконання технологічного процесу) автоматизований	A.1.3
метод (виконання технологічного процесу) автоматизовано-ручний	A.1.2
підсистема кількісних характеристик автоматизації (технологічних процесів)	A.1.13
підсистема якісних характеристик автоматизації (технологічних процесів)	A.1.12
показник автоматизації (технологічних процесів)	A.1.14
показник автоматизації (технологічних процесів) додатковий	A.1.16
показник автоматизації (технологічних процесів) основний	A.1.15
прилад напівавтоматичний	A.2.6
пристрій автоматизований (технічний)	A.2.2
пристрій автоматизовано-ручний (технічний)	A.2.1
пристрій автоматичний (технічний)	A.2.3
система характеристик автоматизації (технологічних процесів)	A.1.11
стан автоматизації (технологічного) процесу	A.1.1
ступінь автоматизації (технологічних процесів)	A.1.17
характеристика автоматизації (технологічних процесів)	A.1.10
характеристика стану автоматизації (технологічних процесів) узагальнена	A.1.20

**АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК РОСІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ,
ПОДАНИХ У ДОДАТКУ**

автоматизация технологических процессов вторичная	A.1.9
автоматизация технологических процессов единичная	A.1.6
автоматизация технологических процессов комплексная	A.1.7
автоматизация технологических процессов первичная	A.1.8
автоматизация технологических процессов полная	A.1.5
автоматизация технологических процессов частичная	A.1.4
категория автоматизации технологических процессов	A.1.19
машина-автомат	A.2.5
машина автоматизированно-ручная	A.2.4
метод выполнения технологического процесса автоматизированно-ручной	A.1.2
метод выполнения технологического процесса автоматизированно-ручного	A.1.3
определитель комплексности автоматизации технологических процессов	A.1.18
подсистема качественных характеристик автоматизации технологических процессов	A.1.12
подсистема количественных характеристик автоматизации технологических процессов	A.1.13
показатель автоматизации технологических процессов	A.1.14
показатель автоматизации технологических процессов дополнительный	A.1.16
показатель автоматизации технологических процессов основной	A.1.15
приспособление полуавтоматическое	A.2.6
система характеристик автоматизации технологических процессов	A.1.11
состояние автоматизации технологического процесса	A.1.1
степень автоматизации технологических процессов	A.1.17
устройство техническое автоматизированно-ручное	A.2.1
устройство техническое автоматизированное	A.2.2
устройство техническое автоматическое	A.2.3
характеристика автоматизации технологических процессов	A.1.10
характеристика состояния автоматизации технологических процессов обобщенная	A.1.20

УДК 658.512:001.4

Ключові слова: виробництво, технологічне підготвлення, процес

Редактор Н. Калішова
Технічний редактор Т. Невкава
Коректор О. Лушнієнко

Підписано до друку 10.11.95. Формат 60×84 1/16.
Ум.-друк арк. 1,86 Зам 1597 . Цяка договірна.

Дільниця оперативного друку УкрНДІСС)
252006, Київ-6, вул. Горького, 174